

Силабус курсу Фінансове прогнозування

Ступінь вищої освіти: магістр

Освітньо-наукова програма: Аналітична економіка

Спеціальність: 051 Економіка

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Рік навчання: I, **Семестр:** II

Кількість кредитів: 5 **Мова викладання:** українська

Керівник курсу

ПП

к.е.н., доцент **Чирак Ірина Миколаївна**

**Контактна
інформація**

i.chyrak@wunu.edu.ua +38 0352 47-50-50*13304

Опис дисципліни

У системі управління підприємствами обґрунтування фінансових показників, здійснених фінансових операцій і результативність багатьох управлінських рішень досягаються з урахуванням результатів фінансового прогнозування. Перманентна волатильність зовнішнього середовища, непередбачувана поведінка суб'єктів ринкових відносин спонукає компанії впроваджувати і розширювати фінансове прогнозування, вдосконалювати його методологію та методику розробки.

Навчальна дисципліна «Фінансове прогнозування» спрямована на забезпечення ґрунтовного засвоєння студентами основ економічного, фінансового, математичного та статистичного апарату, необхідного для розв'язування теоретичних і прикладних завдань аналітичної економіки, побудови економіко-математичних моделей та їх аналізу на основі кількісних методів та моделей фінансового прогнозування.

Метою вивчення дисципліни є оволодіння теоретичними знаннями та практичним інструментарієм прогнозування фінансово-економічних процесів, дослідження закономірностей їх розвитку за волатильних ринкових умов.

Під час вивчення курсу студенти матимуть змогу здобути ґрунтовні знання та практичні навички стосовно прогнозування фінансових показників на мікро- та макроекономічному рівнях, зокрема, зможуть опанувати науково-організаційні та методичні засади фінансового прогнозування на основі визначення трендів фінансових процесів, дослідження параметричних залежностей, імовірнісного аналізу та інструментів теорії хаосу).

Структура курсу

Год. (лекц. / практ.)	Теми	Результати навчання	Завдання
2/2	Тема 1. Фінансове прогнозування як елемент управління фінансовими активами	Розуміти сутність фінансового прогнозування; здійснювати класифікацію методів фінансового прогнозування; розуміти принципи, основні функції та завдання фінансового прогнозування; розуміти особливості моделей фінансового прогнозування та використовувати їх на практиці.	Питання, підготовка доповідей
2/2	Тема 2. Часові ряди та їх основні характеристики	Розуміти сутність поняття часових рядів та розрізняти їх види; використовувати різні моделі згладжування часових рядів; коригувати рівні часових рядів відповідно до вимог порівнянності, однорідності, стійкості, достатньої сукупності спостережень; вміти здійснювати структурний аналіз часового ряду; використовувати метод Форстера-Стьюарта з метою здійснення перевірки стаціонарності та оцінки наявності тренду в дослідженні часового ряду.	Тести, питання, задачі, підготовка доповідей
2/2	Тема 3. Прості методи фінансового прогнозування	Розуміти особливості використання простих методів фінансового прогнозування, а саме: методів інтерполяції, методу двох крайніх точок та методу середніх групових точок; здійснювати фінансові прогнози на основі показників динаміки.	Тести, питання, задачі
4/4	Тема 4. Адаптивні методи фінансового прогнозування	Розуміти особливості застосування методів короткострокового фінансового прогнозування, зокрема: прогнозування методом ковзної середньої, методом експоненційного згладжування; здійснювати аналіз моделей вибору значення коефіцієнта згладжування.	Тести, питання, задачі
4/4	Тема 5. Методи та моделі фінансового прогнозування одновимірних процесів	Здійснювати прогнози фінансових показників на основі трендових моделей, зокрема: візуального методу, методу послідовних різниць (методу Тінтнера), методу характеристик приросту; моделі авторегресії, моделі ковзного середнього, моделі ARIMA відповідно до методології прогнозування Бокса-Дженкінса.	Тести, питання, задачі

4/4	Тема 6. Методи та моделі фінансового прогнозування багатовимірних процесів	Володіти методикою побудови багатофакторних моделей; використовувати багатофакторні моделі для здійснення оцінки прогнозів фінансових показників; здійснювати оцінювання параметрів та дослідження багатофакторних моделей; проводити розрахунок фінансових прогнозів на основі багатофакторних моделей.	Тести, питання, задачі
4/4	Тема 7. Експертні методи фінансового прогнозування	Застосовувати експертні методи фінансового прогнозування, зокрема метод експертного оцінювання Дельфі; вміти здійснювати організацію і проведення експертного опитування, визначати кількісні параметри і його показники; проводити аналіз результатів опитування експертів.	Тести, питання, задачі, підготовка доповідей
4/4	Тема 8. Моделі прогнозування динаміки фінансових показників	Здійснювати вибір методів і моделей для прогнозування конкретних економічних об'єктів; застосовувати різні моделі прогнозування для аналізу динаміки процесів на фінансовому ринку; володіти методичним інструментарієм прогнозування ризиків та динаміки процентних ставок на фінансових ринках, здійснювати прогнозування валютного курсу та оцінювання валютного ризику.	Тести, питання, задачі
4/4	Тема 9. Оцінювання фінансових прогнозів	Здійснювати оцінку ефективності методів та результатів фінансового прогнозування; визначати точність та надійність прогновної моделі; здійснювати перевірку гіпотези стосовно правильності вибору виду тренду; застосовувати інтегровані критерії точності та адекватності; застосовувати методи експертного аналізу для виявлення альтернативних варіантів розвитку процесів на фінансовому ринку	Питання, задачі, підготовка доповідей

Літературні джерела

1. Бланк І.А. Фінансовий менеджмент: Учбовий курс / І.А. Бланк. К.: Ніка центр, 2019. 528 с.
2. Галушак М. П., Галушак О. Я., Кужда Т. І. Прогнозування соціально-економічних процесів: навчальний посібник для економічних спеціальностей. – Тернопіль: ФОП Паляниця, 2021. 160 с.
3. Гече С. Ф. Модель прогнозування фінансового стану підприємств на основі фінансових показників. Науковий вісник Ужгородського університету. 2019. Вип. 42. С. 162-164.

4. Жукова Т.А., Грибніченко Р.А., Плікус І.Й. (2021). Фінансове прогнозування і планування як умова прийняття управлінських рішень. Вісник СумДУ, 2, с. 9-15.
5. Карпов В.А., Горбаченко С.А., Шевченко-Переполюкіна Р.І. Аналіз та прогнозування ринкової кон'юнктури: навч. посібн. Київ: Кондор, 2019. 320 с.
6. Нечипоренко А.В. (2022). Фінансове планування та прогнозування в системі управління підприємством. Ефективна економіка, 10 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/43657/1/A_Nechyporenko_S_Stabias_EE_10_2022_FEU.pdf.
7. Beattie, A. (2020). Business Forecasting: Understanding the Basics. Investopedia, 432 p.
8. Felix I. Lessambo (2022). Forecasting Financial Statements' Analysis. Springer Books in Financial Statements, edition 2, pp. 279-287.
9. Green, F. (2021). How To Make Money In Stocks: A Guide To Stock Market Investing For Beginners To Show That Wealthy People And Hedge Funds Shouldn't Have All The Fun Paperback, 150 p.
10. Hamilton, Ch. (2021). Stock Market Terminology for Beginners: A Complete Guide to learning the Stock Market Lingo Paperback, 84 p.
11. Hyndman, R.J., & Athanasopoulos, G. (2021) Forecasting: principles and practice, 3rd edition, OTexts: Melbourne, Australia.
12. Shang, Z. (2021). The Research of Financial Forecasting and Valuation Models. Graduate School of Management, Atlantis Press. URL: file:///C:/Users/%D0%86%D1%80%D0%B0/Downloads/The_Research_of_Financial_Forecasting_and_Valuatio.pdf.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.
- **Політика щодо відвідування:** відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
<i>30 %</i>	<i>40 %</i>	<i>30 %</i>
1. Опитування під час занять (теми 1-5 по 10 балів) – <i>макс. 50 балів.</i> 2. Письмова робота (теми 1-5) – <i>макс. 50 балів.</i>	1. Опитування під час занять (теми 6-9 по 10 балів) – <i>макс. 40 балів.</i> 2. Письмова робота (теми 6-9) – <i>макс. 60 балів.</i>	Підготовка КПЗ – <i>макс. 40 балів</i> Захист КПЗ – <i>макс. 40 балів</i> Участь у тренінгах – <i>макс. 20 балів</i>

Шкала оцінювання студентів

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом